

Aprobat în ședința Guvernului din 23 decembrie 2025

Decizia protocolară nr.45.46/2025

AVIZ
asupra amendamentelor la proiectul legii
bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026
(inițiativa legislativă a Guvernului nr. 394 din 4 decembrie 2025)

Guvernul a examinat amendamentele transmise prin scrisorile Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie CPS-04 nr. 145 din 17 decembrie 2025, nr. 146 și nr. 147, nr. 151 și nr. 152 din 19 decembrie 2025 la proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026 (nr. 394 din 4 decembrie 2025), înaintate de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Amendamentul AC nr. 03 din 18 decembrie 2025 prevede majorarea și acordarea plăților sociale finanțate din bugetul de stat, după cum urmează:

- majorarea cuantumului indemnizației unice la nașterea copilului în mărime de 25 000 lei;

- majorarea cuantumului indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 2 ani, care se stabilește în mărime de 1 500 lei;

- instituirea unui suport financiar semestrial destinat beneficiarilor de pensii din sistemul public de asigurări sociale, al căror quantum al pensiei stabilite este sub 4 000 lei. Suportul financiar urmează a fi acordat în mărime de 1 000 lei, de două ori pe an, în lunile aprilie și octombrie, din bugetul de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Urmează a fi reținut că indemnizația unică la nașterea copilului, începând cu 1 ianuarie 2026, va constitui 21 886 lei și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la 2 ani, care constituie 1000 lei, sunt prevăzute de Legea nr. 315/2016 privind prestațiile sociale pentru copii, sursa de finanțare fiind bugetul de stat.

Respectiv, în scopul armonizării legislației nu poate fi completată legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026 cu prevederile înaintate în amendament.

Totodată, potrivit art. VII¹ din Legea nr. 147/2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, acordarea suportului financiar unic se realizează periodic, în funcție de resursele financiare disponibile, conform modului stabilit de către Guvern. Instituirea unui suport financiar în mărime de 1 000 lei, acordat de două ori pe an, ar genera un impact financiar semnificativ asupra bugetului de stat și ar necesita alocarea unor resurse financiare suplimentare, pentru care nu este

identificată sursa de finanțare.

Conform autorului, amendamentul presupune un impact bugetar total estimat la 1 112 681,0 mii lei, propus spre acoperire integrală din transferuri de la bugetul de stat.

Totodată, propunerile introduc măsuri cu caracter continuu (indemnizații și suport financiar periodic), iar susținerea acestora necesită identificarea și confirmarea unor surse de finanțare sustenabile și permanente.

Cu referire la amendamentele care prevăd majorarea cuantumului ajutorului de deces (*Amendamentul AD nr. 04 din 18 decembrie 2025, Amendamentul VO nr. 5 din 18 decembrie 2025, Amendamentul I.S. nr. 38 din 19 decembrie 2025, Amendamentul I.S. nr. 39 din 19 decembrie 2025*), menționăm că, potrivit art. 21 alin. (5) din Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, cuantumul ajutorului de deces acordat în caz de deces al persoanei asigurate se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor de stat.

Totodată, conform art. 18 din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, cuantumul ajutorului de deces acordat în cazul decesului persoanei neasigurate este identic cu cel acordat în cazul decesului persoanei asigurate și se stabilește, anual, prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul de gestiune.

Implementarea amendamentelor ar încălca principiul *egalității*, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Cu referire la *Amendamentul AD nr. 04 din 18.12.2025*, de menționat că sursa de finanțare este nejustificată și neconformă destinației Fondului de rezervă al Guvernului, care, potrivit cadrului normativ (Hotărârea Guvernului nr. 862/2015), este utilizat pentru situații care comportă caracter de urgență și imprevizibil, și nu pentru finanțarea unor cheltuieli permanente sau recurente, generate de modificări de politici publice.

La fel, în *Amendamentul I.S. nr. 39 din 19.12.2025* nu este clar expusă prevederea ce ține de deținerea unui grad de dizabilitate pe parcursul vieții, or, potrivit legislației, dizabilitatea și capacitatea de muncă, cauzele, gradul și timpul survenirii acestora se constată de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă în baza Instrucțiunii privind determinarea gradului de dizabilitate, aprobate de către Guvern. În funcție de gravitatea dizabilității, gradul de dizabilitate se acordă pentru diferite perioade – de la 6 luni, 1 an, 2 ani, fără termen de expertizare, ceea ce va fi imposibil de aplicat la acordarea ajutorului de deces persoanelor încadrate în grad de dizabilitate.

Pornind de la cele expuse și având în vedere că implementarea propunerilor formulate prin amendamente presupune asigurarea acoperirii financiare și a sustenabilității acestora, amendamentele înaintate *nu pot fi susținute*, întrucât nu

dispun de surse de finanțare identificate.

Or, aceasta contravine prevederilor art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Suplimentar, Guvernul a examinat și *Amendamentul MS nr. 03/03-36 din 19.12.2025*, care prevede modificarea indicatorilor prevăzuți la articolul I din proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2026, inclusiv a celor prevăzuți în anexa nr. 1, la poziția „inclusiv cheltuieli de personal”, precum și a celor din anexa nr. 2, și comunică că nu poate fi susținut, deoarece presupun modificarea indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat (venituri și cheltuieli), care au fost deja aprobați în prima lectură. Operarea unor asemenea modificări ar impune revizuirea și revotarea proiectelor menționate, afectând coerența și stabilitatea procesului bugetar.